

Downloaded from Isfahan University of Technology

درس علوم باغبانی

گیاهان زینتی

(ب) درختان و درختچه های زینتی

Downloaded from Isfahan University of Technology

دانشگاه یزد	---	حبیب الله ثابتی	جنگلها، درختان و درختچه های ایران
نشر آموزش کشاورزی	---	جمشید حکمتی	مهندسی فضای سبز
DK Publisher	----	A.Coombes	Trees

اهمیت درختان و درختچه های زینتی:

۱- اثر زیست محیطی

۲- کاهش گرد و غبار

۳- کاهش آلودگی صوتی

۴- جذب پرتو ها

۵- کنترل انعکاس نور

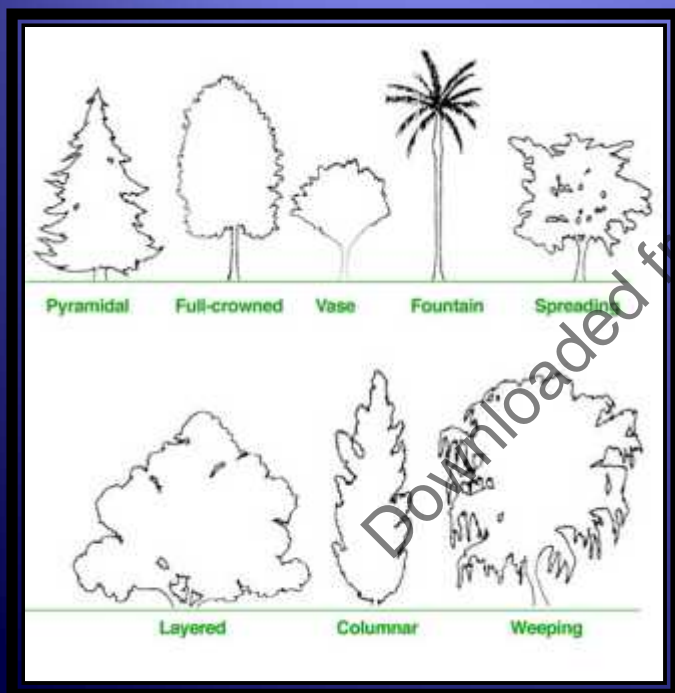
۶- تقلیل درجه حرارت

۷- افزایش رطوبت نسبی

۸- ایجاد زیبایی

درخت: گیاه چوبی دائمی، خزان دار یا همیشه سبز که دارای یک تنه باشد. ارتفاع آن ممکن است از ۱ تا ۹۰ متر باشد.

درختچه: گیاه چوبی چند شاخه که از زیر زمین یا بالای زمین تقسیم شده باشد و ارتفاعی کمتر از ۶ متر داشته باشد.

درخت: گیاه چوبی دائمی، خزان دار یا همیشه سبز که دارای یک تنه باشد. ارتفاع آن ممکن است از ۱ تا ۹۰ متر باشد.

درختچه: گیاه چوبی چند شاخه که از زیر زمین یا بالای زمین تقسیم شده باشد و ارتفاعی کمتر از ۶ متر داشته باشد.

Downloaded from Isfahan University of Technology

انتخاب درختان و درختچه های زینتی:

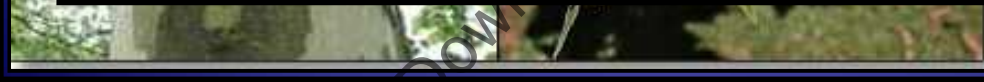

Ornamental Trees and Shrubs

درختان و درختچه های زینتی

کاشت درختان و درختچه های زینتی:

Platanus orientalis

چنار

مشخصات: پهن برگ، خزان دار، برگ: پنجه ای
کاربردها: کاشت فراوان در معابر و فضای سبز ایران، سازگار با اقلیمهای مختلف، چوب در ساخت سازه ها و مصنوعات چوبی

شرایط مورد نیاز: خاک عمیق، نیاز آبی بالا، متحمل pH بالا، متحمل آفتاب و سایه، هرس مناسب برای رشد بیش از حد توصیه می شود

معایب: حساسیت به خشکی، آهک بالا، گرمای شدید. عدم استقرار مناسب در شهرها طی سالهای اخیر، کلروز زودرس

تکثیر: قلمه چوب سخت پس از ریزش برگها

نارون *Ulmus carpinifolia* = *U. Campestris*

مشخصات: پهن برگ، خزان دار، برگ: نیم مرغی. در

بهار اول میوه ها ظاهر می شوند و بعد برگها

کاربردها: کاشت فراوان در معابر و فضای سبز ایران.

سازگار با اقلیمهای مختلف، چوب در ساخت

سازها و مصنوعات چوبی

شرایط مورد نیاز: متحمل خاکهای ضعیف، آهک دار و

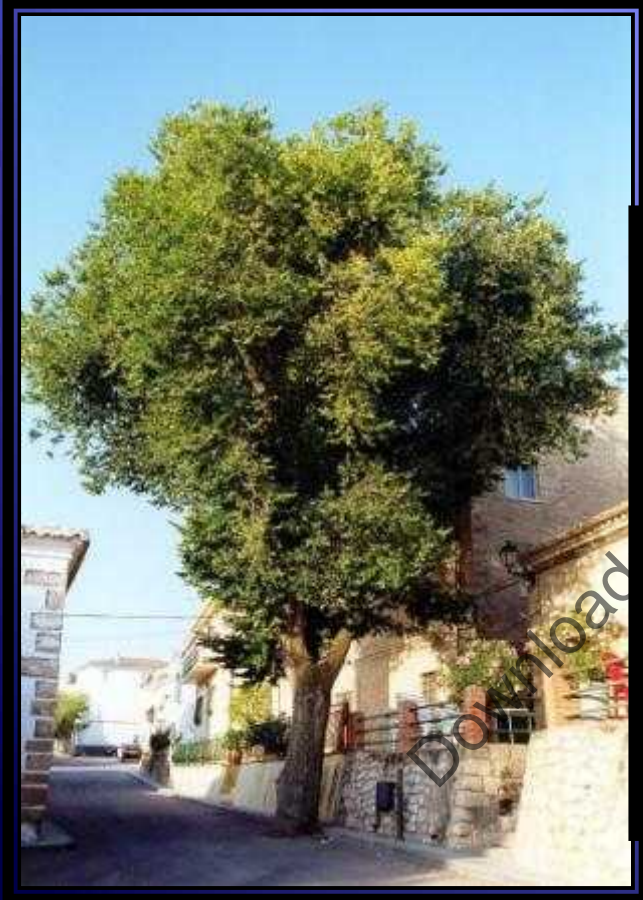
شور

معایب: تولید پاجوش فراوان، حساسیت به انواع آفات

و بیماری ها

تکثیر: بذر در اردیبهشت، خوابانیدن در پاییز،

جداسازی پاجوش ها

Populus sp.

صنوبرها

مشخصات: پهن برگ، خزان دار، بسیار سریع رشد. عموماً دوپایه. ریشه سطحی و گسترده (امکان آسیب به تاسیسات شهری)

کاربردها: کاشت فراوان در فضای سبز ایران، چوب سبک، کبریت سازی، کاغذ و صندوق سازی، مناسب بادشکن

شرایط مورد نیاز: سازگار با خاکهای مختلف، نیاز به آب فراوان

معایب: نیاز آبی بالا، آسیب به پی ساختمان ها، امکان شکسته شدن در برابر بادهای شدید

تکثیر: قلمه ۲۰-۳۰س. در اسفند. سریع ریشه زا،

سپیدار

P. alba cv. Kabudeh bumi

برگها ساده دارای ۳-۵ لوب عمیق. روی برگ سبز و پشت آن کرکهای سفید دارد. تنه صاف و سفید و انشعابات شاخه بسار موازی با تنه

اصلی

P. alba cv. Kabudeh shirazi

تنه سفید، اما انشعابات تاج گسترده تر از بالایی است.

تبریزی *P. nigra* var. *italica* (nigra)

درخت سریع الرشد، خوش فرم، برگهای لوزی شکل و نوک تیز. فراوان در حاشیه باغها و مزارع.

رنگ زیبا در پاییز.

Eucalyptus sp.

اکالیپتوس

مشخصات: همیشه سبز، پهن برگ، برگها شبیه بید
مجنون، بسیار سریع رشد. گونه موجود در

ایران: *E. Camaldulensis*

کاربردها: سازگار با اقلیمهای مختلف، مقاوم به خاک
فقیر، مقاوم به شوری، خشکی و ایستابی

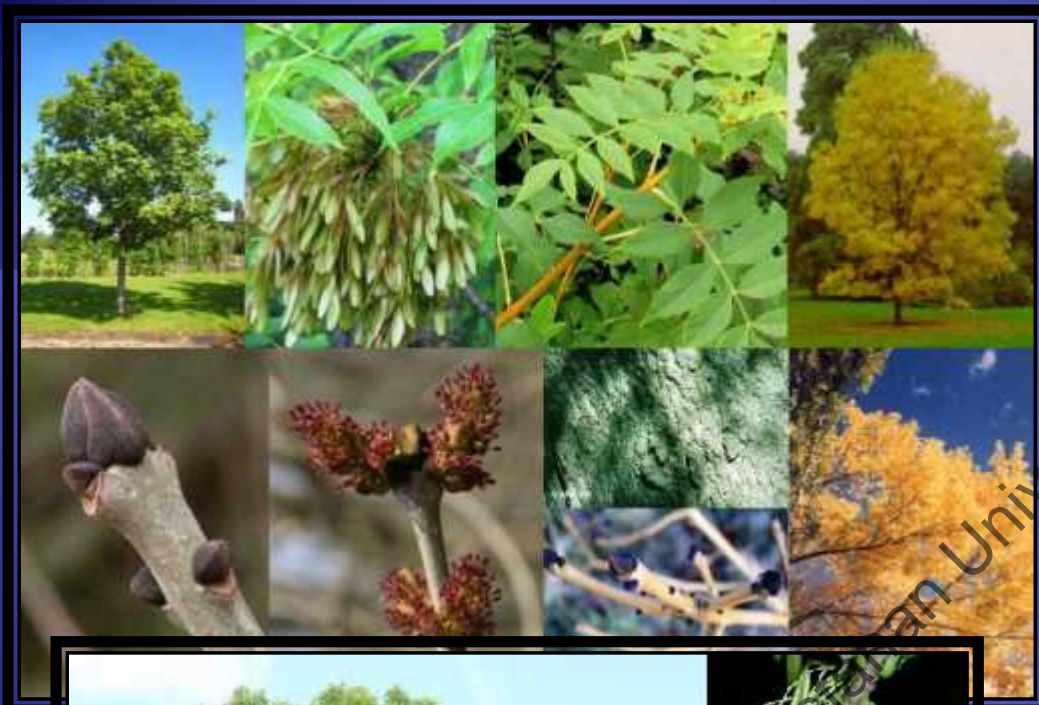
شرایط مورد نیاز: سازگار با خاکهای مختلف، نیاز به

آب فراوان

معایب: مقاومت کم به سرما

تکثیر: بذر، قلمه سخت ریشه می دهد. گونه رایج در

ایران با آکسین ریشه دار می شود.

زبان گنجشک *Fraxinus excelsior*

مشخصات: پهن برگ، خزان دار، برگ مرکب شانه ای و دندانه دار، برگها در بهار دیرباز می شوند.

کاربردها: سایه انداز قوی، مناسب پارکها و فضای سبز اغلب شهرها،

شرایط مورد نیاز: مقاوم به خشکی، عمر طولانی، متحمل انواع خاکها، متحمل آلودگی هوا

معایب: رشد نسبتاً کند

تکثیر: بذر در پاییز در هوای آزاد کاشته می شود

Robinia pseudoacacia

اقاقیا

مشخصات: پهن برگ، خزان دار، برگ مرکب شانه ای، ۱۶-
۱۳ برگچه ای و دندانه دار، گلهای خوشه ای، سفید
و معطر

کاربردها: کاشت تک درخت یا به صورت خیابانی، رشد
سریع و مقاوم به سرما، مناسب کاشت در شیب ها
و خاکهای تخریب شده.

شرایط مورد نیاز: متحمل آلودگی هوا، مقاوم به خاکهای
آهکی و اسیدی، مقاومت نسبی به کم آبی
معایب: تولید ریشه جوش فراوان (مناسب تثبیت خاک)،
عدم مقاومت به بادهای شدید، حساس به کمبود
آهن و ایجاد کلروز

تکثیر: بذر، پیوند گونه های زیتنی بر روی اقایای معمولی

بید سفید (معمولی) *Salix alba*

مشخصات: پهن برگ، خزان دار، روی برگ سبز، سطح زیر
نقره فام،

کاربردها: بسیار سریع رشد، مناسب کبریت سازی، کنترل
فرسایش آبی و ایجاد سایه انداز

شرایط مورد نیاز: نیاز آبی بالا، خاک با عمق متوسط، مقاوم
به سایه آفتاب، مقاوم به نوسانات دمایی

معایب: شکننده در برابر باد شدید،

تکثیر: قلمه بسیار سریع حتی در آب ریشه می دهد.

گونه معروف دیگر:

بید مجنون *Salix babylonica*

شاخه ها کاملاً به صورت آویزان

Pinus eldarica

کاج تهران

مشخصات: سوزنی برگ، ۲ برگ در یک غلاف،

گیاهی تک پایه، مخروط های نر در بالا و

مخروط ماده در پایین

کاربردها: مناسب رشد در خاکهای فقیر، کاغذ سازی،

خانه های چوبی، درخت خیابانی، جنگل

کاری، بادشکن

شرایط مورد نیاز: مقاوم به انواع خاکها، نیاز آبی کم،

معایب: گرده حساسیت زا، کثیف کردن محیط.

تکثیر: بذر

گونه معروف دیگر: کاج مشهد *P. mugo*

کوتاه قد، متراکم و مقاوم به خاکهای فقیر حتی خاک

گچی

Cupressus arizonica

سرو سیمین

مشخصات: سوزنی برگ، همیشه سبز، برگ فلسی به هم فشرده، قهوه ای متمایل به سبز براق، ارتفاع تا ۲۰ متر

کاربردها: مناسب پارکها و درخت خیابانی، بادشکن

شرایط مورد نیاز: مقاوم به خشکی متحمل به سرما،

معایب: --

تکثیر: بذر (آسان)، قلمه با تیمار هورمونی

